

Lösningförslag till Dugga/Baskunskapstentamen vid Chalmers tekniska högskola i matematik, kurskod LMA 212, för DAI och EI, fredag f.m. 20150102

1. Givet vektorerna $\mathbf{a} = (3, 5, 8)$, $\mathbf{b} = (1, 2, 1)$.

(a) Vinkeln θ mellan $\mathbf{a}$ och $\mathbf{b}$:

$$\cos \theta = \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{|\mathbf{a}||\mathbf{b}|} = \frac{21}{\sqrt{98} \cdot 6} = \frac{21}{7 \cdot 2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \iff \theta = 30^\circ.$$

(b)

$$\mathbf{a} \times \mathbf{b} = \begin{vmatrix} \mathbf{e}_x & \mathbf{e}_y & \mathbf{e}_z \\ 3 & 5 & 8 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = (-11, 5, 1)$$

2.0p

2. Givet matriserna $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} a_{1,1} & a_{1,2} \\ a_{2,1} & a_{2,2} \end{bmatrix}$ och $\mathbf{B} = [b_{1,1} \quad b_{1,2}]$ med reella element.

(a) Endast matrisprodukt $\mathbf{B} \cdot \mathbf{A}$ är möjlig och är

$$[a_{1,1}b_{1,1} + a_{2,1}b_{1,2} \quad a_{1,2}b_{1,1} + a_{2,2}b_{1,2}]$$

(b)

$$\det \mathbf{A} = a_{1,1}a_{2,2} - a_{1,2}a_{2,1}.$$

(c) Inversmatrisen till $\mathbf{A}$ uttryckt med elementen i $\mathbf{A}$ är

$$\mathbf{A}^{-1} = \frac{1}{\det \mathbf{A}} \begin{bmatrix} a_{2,2} & -a_{1,2} \\ -a_{2,1} & a_{1,1} \end{bmatrix}$$

5.0p

3. Antag att $\mathbf{a}$ och $\mathbf{b}$ är två vektorer i $\mathbb{R}^3$ ...

(a) Förenkla...

$$\begin{aligned} \mathbf{a} \cdot (\mathbf{a} - 2\mathbf{b}) - \mathbf{b} \cdot (\mathbf{b} - 2\mathbf{a}) - |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2 &= \mathbf{a} \cdot \mathbf{a} - 2\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} - \mathbf{b} \cdot \mathbf{b} + 2\mathbf{b} \cdot \mathbf{a} - |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2 = \\ &= |\mathbf{a}|^2 - |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2 |\mathbf{b}|^2 = 0. \end{aligned}$$

(b) Förenkla...

$$(\mathbf{a} - \mathbf{b}) \times (\mathbf{a} + \mathbf{b}) = \mathbf{a} \times \mathbf{a} + \mathbf{a} \times \mathbf{b} - \mathbf{b} \times \mathbf{a} - \mathbf{b} \times \mathbf{b} = \mathbf{0} + \mathbf{a} \times \mathbf{b} + \mathbf{a} \times \mathbf{b} - \mathbf{0} = 2\mathbf{a} \times \mathbf{b}.$$

(c) Produkten $\mathbf{a} \cdot (\mathbf{a} \times \mathbf{b}) = 0$, eftersom $\mathbf{a} \perp \mathbf{a} \times \mathbf{b}$.

5.0p

4. Antag att matrisen $\mathbf{A}$ är kvadratisk och förutsätt att lämpliga matriser i

(a) och (b) nedan är inverterbara.

(a) Lös ut $\mathbf{X}$ i matrisekvationen...

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{X} + \mathbf{B} = \mathbf{X} \iff \mathbf{B} = \mathbf{X} - \mathbf{A} \cdot \mathbf{X} = (\mathbf{I} - \mathbf{A}) \cdot \mathbf{X} \iff \mathbf{X} = (\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{B}$$

(b) Visa att...

$$\mathbf{A}^{-1} = (\mathbf{A}^{-1} - \mathbf{I}) \cdot (\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \iff \mathbf{A}^{-1} \cdot (\mathbf{I} - \mathbf{A}) = \mathbf{A}^{-1} - \mathbf{I}$$

och den sista likheten är sann för dess VL är

$$\mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{I} - \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{A} = \mathbf{A}^{-1} - \mathbf{I} = \text{HL. VSB}$$

4.0p

5. Givet fyra punkter P, Q, R och S i $\mathbb{R}^3$, som inte ligger i samma plan.

(a) Givet två olika punkter P och Q i $\mathbb{R}^3$. En ekvation för linjen genom punkterna är ex.vis $(x, y, z) = t \cdot \overrightarrow{PQ} + \overrightarrow{OP}$, $t \in \mathbb{R}$. 2.0p

(b) Areal av triangeln med hörn i P , Q och R , kan beräknas med vektorprodukt eftersom arean av en triangel är $T = \frac{p \cdot q \cdot \sin \theta}{2}$, där p och q är två sidors längder och θ är mellanliggande vinkel. Och desutom är

$$|\overrightarrow{PQ} \times \overrightarrow{PR}| = |\overrightarrow{PQ}| \cdot |\overrightarrow{PR}| \sin \theta,$$

där θ är i vinkeln mellan dessa vektorer. Ett uttryck för arean uttryckt

$$\text{med dessa tre punkter är } T = \frac{|\overrightarrow{PQ} \times \overrightarrow{PR}|}{2}. \quad 2.0p$$

(c) De fyra punkterna är hörn i en tetraeder. Tetraederns volym uttryckt i punkterna är

$$V = \frac{|(\overrightarrow{PQ} \times \overrightarrow{PR}) \cdot \overrightarrow{PS}|}{6}.$$

2.0p

6. Antag att $\mathbf{A}$, $\mathbf{B}$ och $\mathbf{C}$ är tre matriser med typ $\mathbf{A} = 3 \times 4$, typ $\mathbf{B} = 3 \times 5$ och typ $\mathbf{C} = 5 \times 2$. Ange typen av de matrismultiplikationer är möjliga. 3 p om alla svar är riktiga, 1.5 p om precis tre svar är riktiga.

(a) $\mathbf{A} \cdot \mathbf{A}^T$	(b) $\mathbf{B}^T \cdot \mathbf{A}$	(c) $\mathbf{C}^T \cdot \mathbf{B}^T$	(d) $\mathbf{B}^T \cdot \mathbf{A}^T$
Möjlig	möjlig	möjlig	omöjlig
typ $(\mathbf{A} \cdot \mathbf{A}^T) = 3 \times 3$	typ $(\mathbf{B}^T \cdot \mathbf{A}) = 5 \times 4$	typ $(\mathbf{C}^T \cdot \mathbf{B}^T) = 2 \times 3$	

3.0p